

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1890

2004

117. N: 21

ԻՓԷՔ ՊԷՑՃԷՔԼԷՐԻ

ՊԷՍԼԷՄԷՍԻ

ՎԷ

ՊԷՑՃԷՔԼԷՐԷ ԱՐԻՉ ՕԼԱՆ

ԽԱՍԹԱՆԸԳՆԱԸԸ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

ՄԱԽԹԱՍԱՐ ՊԻՐ ՐԻՍԱԼԷ ՏԻՐ

ԻՍԹԱՆՊՈԼ

ՄԱԹՊԱԱՐԻ ՃԻՎԷԼԵԿԵԱՆ

1890

(471)

413-ԱՀ

252

ԻՓԵՔ ՊԵՑԻՖԼԵՐԻ
ՊԵՍԼԵՄԵՍԻ

ՎԵ

ՊԵՑԻՖԼԵՐԻ ԱՐԻՁ ՕԼԱՆ

ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ ՀԱԳԳԸՆՏԱ

ՄՈՒԵԹԱՍԱՐ ՊԻՐ ՐԻՍԱԼԷ ՏԻՐ

ԻՍԹԱՆՊՈԼ

ՄԱԹՊԱՄԻ ՃԻՎԷԼԵԿԵԱՆ

1890

Ի Խ Թ Ա Ր

Իշպու. րիսալի

Իփեք պեօճեքլերի պեսլեմեսի վե պեօճեքլերի ա-
րիզ օլան խասրալըզլարըն բարիֆաթըլա պուրնարըն
եօնի. ալընմասը զըմընտա իգթիզա իտեն քետապիլի
իհթիլաթիլեէէ տայիլ ֆրանատա իփեք պեօճեքճիլի-
կինտե մեշուր պիլ զաթ բարաֆընտան նագարիլաթը
Ֆեննիլետեն արի դայեթ մի.ֆիտ վե մուխրասար օլա-
րագ քեէլիֆ օլու.նան ֆրանսըզնա րիսալետեն պիլ
քերճիւմէ երպապը վու.գու.ֆա տախի քետգիզ իրտիրի-
լերեք պագը մալիւմարը մի.ֆիտե տերճ վե իլավեսիլ-
լե միւճերթետ պիլ իըտմեթի մի.ֆրեխիլի օլմագ վե
պու. սանաթլա մեէլու.ֆ օլան հնալիլի մեմլեթեթե մեճ-
ճանեն քեվզի օլու.նմագ իւզրե Տեէու.նը Ումու.միլի Օս-
մանիլի վարիտարը մախսուսե իտարեսի բարաֆընտան
բապ ու. քեմսիլ իրտիրիլմիլ տիր :

38173-67

ՊԵՕՃԵՔ ԹՈՒԹՄԱԳ ՈՒՍՈՒԼԸ
ՀԱԳԳԸՆՏԱ ՏԸՐ

Պեօճեքլեր իլե տերունինտե պուրունան
էշեա վե էտեվաթըն թիւթսիւլէնսէսի

Թու.թուլաճագ պեօճեք թօխումու էվվել պե
էվվել վե հէր հալտե հէր տիւրլիլ խասթալըզտան
սալիմ գալմըլ քելէպեքտէն հասըլ օլմասըլա պե-
րապեր իշպու թօխումունուն գըլ մէվսիլմիտե
ֆարե վե թօզ վե ըու.թու.պեթտէն արի սօղուգ
վե հավատար պիլ մահալտե օլարագ ինճէճիք
եայըլմըլ պիլ հալտե մուհաֆագա իտիլմիլ պու-
լունմասը շարթ տըր :

Թօխում ալըլմագ զէմանը տահա եագլալմատան
էվվէլճէ պեօճեքխանէ օլարագ գուլլանըլմըլ օլան
մահալի թիւթսիւլէմէք իգթիլա իտեր . պունուն
իլիւն պեօճեքխանէնիլ տիվար վե թավան վե
տեօլեմէ վե գարու վե բէնճերէլերինի քերէճ սու-
եունա իլավէ իտիլմիլ կէօզ թալը մախլու.թու ի-
լէ պատանա իթմէլի . Սեքիլ տիրհէմ թօխում
պեօճեկի ալուր պիլ պեօճեքխանէ իլիւն իքի եէ-
նի օգա կէօզ թալը քեաֆի տիր . պու կէօզ
թալը այրուճա սըճագ սու իլինտե էրիտիլմիլ օլ-
մալը տըր . Պեօճեքխանէտե պուլունմասը լաղըմ

օլան քերէվէթ վէ սայերէ կիպի էշեայը տախի
եխնէ օ սուրէթլէ երիտիլմիշ կէօղ թաշը իլէ դա-
րըշըգ քիրէճ սուլունտան պիր Փուրչա իլէ կիւ-
ղէլճէ վէ տըգգաթլըճա երգամալը սըր :

Շու թարիֆ օլունան քիրէճ վէ կէօղ թաշըն-
տան պաշգա տահա գուվվէթլի թէմիղլէիճի շէյ-
լէր վար տըր : Մէսէլա պէշ օգա սու իշինտէ պիր
օգա զաշ եաղը մախլութը այնի պու մագսէտի
հուսուլա կէթիրէպիլուր : Մնճագ , իշպու զաշ եա-
ղը մուխաթարալը պիր ճիսմ օլուպ գօլայլըգլա
քէօյլէրէ նագլի տախի միւշքիւլ օլտուղընտան ,
պունուն գուլլանըլմասընտան սարֆը նագար օ-
լունուր : Պունտան պաշգա բէք զիյատէ տըգգաթ
տախի լաղըմ տըր : Ձիրա իշպու զաշ եաղը սօ-
գունտուղու մահալի խարապ իտէր :

Իփէք պէօճէկի թօխումունուն հարարէթլէ ա-
շըլմասը :

Հարարէթլէ գօնուլմագտան օն պէշ կիւն էվվէլ
իփէք պէօճէկի թօխումու գըշ մէվսիմինի կէշիր-
տիկի սօղուգ մահալտէն չըգարըլարագ եավաշ
եավաշ սըճագլըղա կէօսթէրմէք լաղըմ տըր : Ձի-
րա եավաշ եավաշ սըճագլըղա ալըշտըրմայուպ
տա պիրտէն պիրէ սօղուգտան աշըլմասընա քեա-
ֆի պիր սըճագլըղա կէօսթէրիլմէսի փէք թէհլի-
քէլի տիր . թօխում աշըլմասը գէմանը լայըգը իլէ
թային իտիլէմէգ . հէր եէրին ըգլըմընա կէօրէ
պաշգա պաշգա տըր : Էքսէրիա իսթամպուլ ըգլը-
մընա պէնզէեէն մահալլէրտէ թօխումլար նիսան
այընըն օնպէշինտէն եիկիրմի պէշինէ գստար ա-

շըլուր : Հէր հալտէ թօխումուն աշըլմասը թութ
եափրագլարը զօնչէլէրինին աշըլմասընա պագար :
Էն էրքէն աշըլան թօխումլարըն տահա կիւղէլ
մահալաթ վէրմէքտէ օլտուգլարը պիթթէճրիւ-
պէ կէօրիւլմիւշ տիր : Ձիւնքի էրքէն չըգան պէօ-
ճէքլէր կէճ գալանլարըն մահվինէ սէպէպ օլան
եաղ մէվսիմինին շիտտէթլի սըճագլարը թէհլիքէ-
սինէ օղրամատան պէօյիւեիւպ քէմալ պուլուր-
լար :

Թօխումլարըն աշըլմասը գէմանը կէլտիքտէ պա-
գէն քէօյլէրտէ գատընլար պու խըտմէթի տէր-
էօհտէ իտէրէք , թօխումու զայէթ ինճէ պէգտէն
պիր քէսէ իշինէ գօյուպ պէտէնին սըճագլըղընը
ալմագ իշուն կէօիւսլէրի իւղէրինտէ եա գուշագ-
լարը արասընտա հըֆգ իտէրլէր : Իշպու թօխում
քէսէլէրինին տօղրուտան տօղրուեա պէտէնէ տօ-
գունմասընա վէ կիւնտէ պիր գաշ տագիւպ քէ-
սէի աշուպ թօխումու պիր գաշ տէֆա գարըշտը-
րարագ հավալանտըրըլմասընա տըգգաթ օլունմա-
լը տըր :

Պու սուրէթլէ թօխում աշտըրըլմասը գատիմ
պիր ուսուլ օլտուղու կիպի մահղուրտան տախի
սալիմ օլմասըղընտան տահա ալա տիկէր պիր ու-
սուլ վար տըր : Շէօյլէ քի , ուֆագ պիր օտատա
թօխումու կէնիշ պիր գութունուն իշինէ զայէթ
ինճէճիք եայտըգտան սօնրա իւղէրի քեամիլէն
ուֆագ տէլիքլէրլէ տէլինմիշ պիր քեաղըտ վէ
եախօտ թօխումուն աշըգաճագ ուֆագ պէօճէք-
լէրին կէշէպիլէճէկի տէրէճէտէ սէյրէք պիր տիւլ-

պէնտէօրթիւլիւր, թօխումուն դապուղունու եռու-
մուշաթմադ վէ պու սուրէթլէ պէօճէք թօխում-
տան գօլայլըգլա չըգմադ իչիւն գութունուն եա-
նընտա սու իլէ տօլու պիր դապ տախի պուլուն-
տըրմադ լազըմ տըր քի, իչպու դապտան աղըր
աղըր վէ ֆագաթ տայիմի սուրէթտէ չըգան սու
պուխարը պու մագսէտի հասըլ իտէր:

Պու հալտէ գութունուն գուրպինտէ սըճագ
թուղա գօնուլարադ թօխումուն պուլունտըրը
մահալ ըսըտըլուր: Վէ թուղանըն սըճագլըղը
ազալտըգճա եէրինէ տիկէր ըսընմը թուղա փար-
չալարը գօնըլուր: Թուղա եէրինէ չինգօ վէ եա
թէնէքէտէն եափըլմա կէնիչ պօրուլար իչինէ գօ-
նուլմուշ սըճագ սու տախի գուլլանըլուր: Վէ
պու սուեուն հարէրէթի ազալմայա պաշլայընճա
տիկէր ըսընմըր գօնըլուր: Պազը մահալլէրտէ սը-
ճագ սու վէ եա ըսընմը թուղա եէրինէ մատէն
վէ եա օտուն քէօմիւրիւ գուլլանընթօըլար իսէ
տէ պու քէօմիւրլէրտէն հէնուզ թօխումտան չըգ-
մը Վէ եա չըգաճագ ուֆագ պէօճէքլէրի էօլ-
տիւրէպիլէճէք սուրէթտէ համիզ գարպօն (մար-
սըգ գօգուսու) տէնիլէն պօղուճու վէ միւհլիք
պիր կազ փէյտա օլմասը մէլհուզ օլտըղընտան պու
քէօմիւրլէրին գուլլանըլմասընտան սարֆը նազար
օլունմասը պէճա տըր: Պունտան պաշգա պազը
պէօճէքիւանէլէրտէ ղէյթուն եաղընտան վէ եա
փէթրօլ կազընտան իտարէ գանտիլլէրի տախի
եագմադ էյու տէյիլ տիր: Զիրա պու տիւրլիւ
գանտիլլէր եանկընա սէպէպիլէթ վէրտիքլէրի կի-

պի պէօճէքլէրին թէնէֆիլուսինէ դայէթ մուղիր
պիր գօգու տախի բէյտա իաէրլէր: Թօխումուն
պուլունտուղու մահալին տէրէճէի հարարէթինի
կէօսթէրիւր վէ (Միյզան իւլ հարարէ) (1) եախուտ
(տէրէճէ) թապիր օլունուր ալթըր գութունուն
եանընա կիւղէլէն ասմալը տըր: պիրինճի կիւնիւ
թօխումուն նագլ օլունտուղու մահալըն սըճագ-
լըղը մէղքիւր ալթթ թագսիմաթընճա պիր տէ-
րէճէ ղիյատէլէշտիրիւր: Վէ պու վէճհ իլէ հէր
կիւն հարարէթ պիր տէրէճէ արթըրըլարագ
պու մագսէտին հուսուլու իչուն լազըմ օլան նի-
հայէթ տէրէճէսինէ վասըլ օլունուր: պու հալտէ
մէղքիւր միյզան իւլ հարարէ ալթթինին (սանթի-
կրատ) թագսիմաթը եիկիրմի պէշ վէ (բէօմիւր)
թագսիմաթը եիկիրմի տէրէճէ կէօսթէրմէք իգ-
թիզա իտէր վէ իչպու տէրէճէի հարարէթի թօ-
խումուն պիւթիւն պիւթիւն աչըլմասընա տէկին
պիր սիեագտէ պուլունտուրմալը տըր:

(1) Իչպու ալթթ ալթըր կէնիչ վէ եօգարըսը ինճէլմիչ
էճգալը պիր շիշտէն իսարէթ տիր քի տէրունինտէ
եա ճիվա վէ եախօտ իսպիրթօ գօնուլմուշ վէ միւսափի
տէրէճէլէրէ թագսիմ օլունմուշ տուր: Պու ալթթին
պուլունտուղու հարարէթի ազալուր վէ եա եիւքսէլիր
իսէ ճիվա վէ եա իսքիրթօ տախի անա կէօրէ ինէր վէ
եա եիւքսէլիր: Պունուն կէօսթէրտիկի սըճագլըգ վե-
զումուտէն ղիյատէ իսէ ազալթմալը, վէ նօգսան իսէ
ղիյատէլէշտիրմէլի տիր: Պու ալթթ հէր եէրտէ ու-
ճուզ Ֆիյաթիա սաթըլմադտա օլտուղունտան իիէք
պէօճէկի թութանլարըն պիրէր տանէ իտինմէլէրի թափ-
սիլէ օլունուր:

Թօխումունն աչըմասը եագլաշտըգճա բէնկի տէ-
 յիշուպ պէօճէքլէր զուհուր էտինճէյէ տէկին
 եաժաշ եաժաշ պէյաղլանուր : Պիրինճի կիւն չը-
 գան պէօճէքլէր փէք աղ օլուպ , էրթէսի վէ տա-
 հա էրթէսի կիւն քէսրէթլէ վէ հէման քեամիլէն
 պէօճէքլէր չըգարլար . Թագըմլարը չօղալթմա-
 մագ իչուն տէօրտիւնճի կիւնիւ չըգան պէօճէք-
 լէրէ էհէմիյէթ վէրիլմէյուպ ալընմամալը տըր :

Հէր կիւնքի չըգան պէօճէքլէրի պիրի պիրի
 իլէ գարըչտըրմամաղա վէ այրու այրու Թագըմ
 եափմաղա զիյատէսիլլէ տըգգաթ էթմէք լաղըմ
 տըր : Թութուլան Թօխումունն մըգտարը ճիւզի ի-
 սէ պիրինճի վէ իքինճի կիւնիւ չըգանլար իլէ
 պիր սիեագտէ պուլունտուրմագ վէ պինաէն ա-
 լէյհ ումումինի պիր Թագըմ եարմագ իչուն սօն-
 րա չըգանլարա պիր իքի տէֆա զիյատէ , վէ էվ-
 վէլ չըգանլարա պիր իքի տէֆա նօգսան եէյէճէք
 վէրմէք իգթիղա իտէր քի , պու սուրէթլէ պիրին-
 ճի ույգույա կիրմէղտէն էվվէլ պէօճէքլէրին
 քեաֆէսի տախի պիր պէօյիւքլիքտէ պուլունուպ
 պէօճէք Թութանըն խըտմէթի աղալմըչ օլուր :

Պէօճէքլէրին պիրպիրինտէն ֆարգլը պէշ հալ
 վէ եա սինլէրի վար տըր քի հէր պիրինտէ պիր
 տէֆա աւլա եէճէք եէմէյուպ վէ հարաքէթ տա-
 խի իթմէյուպ , պաշլարընը եօգարըրեա գալտըր-
 մըչ պիր հալտէ պուլունտուրմագ իչուն իչպու
 պէշ հալ վէ եա սինլէրէ ույգու Թապիր օլուն-
 մուշ տըր : Թարիֆաթը վէ լաղըմ կէլէն իխթա-
 րաթը պէր վէճհ աթի պէյան օլունուր :

Պիրինճի ՈՒՅԳՈՒ

Պէօճէքլէրին Թօխումունն չըգաճագ զէմանը
 ապահ տըր : Թօխումունն էօրթիւլմիւշ օլտուղու
 տէլիքլի քեաղըտըն վէ եա տիւլպէնտին իւզէրինէ
 հէնուղ աղաճտան գօփարըլարագ փարչալանմա-
 մըչ պիր գաշ տանէ տութ եափրաղը գօնուլուր :
 Թօխումունն չըգան պէօճէքլէր հէման պու Թութ
 եափրաղը իւզէրինէ հիւճիւմ էտէրլէր : Օ աըա-
 լըգ պու Թութ եափրագլարը եաժաշճա տիկէր
 պիր քեաղըտ իւզէրինէ նագլ էտիլէրէք պիրին-
 ճի տէֆա օլարագ անլէրին եէյէճէկի օլան Թութ
 եափրագլարը գատաիֆ կիպի ինճէ գըլըլարագ
 պէօճէքլէրէ եէտիրմէլի տիր : Պու հալ վէ եա
 ույգուունն տէվամ էտիլաիկի միւտտէթին հա-
 րարէթի պու Թօխումունն աչըլտըղը վաղըթ նէ
 տէրէճէտէ իտի իսէ օ տէրէճէտէ եանի սանթի-
 կրատ (եիւզ տէրէճէլի) միղան իւլ հարարէ Թագ-
 սիմաթընըն եիկիրմի պէշ տէրէճէսինէ մատուլ օլ-
 մալը տըր :

Օ հալտէ միւմքին տէրէճէտէ պիրպիրինտէն
 միւտափի ֆասլէ իլէ եիկիրմի տէօրթ սաաթ զար-
 ֆընտա ալթը տէֆա պէօճէքլէրէ Թութ եափրա-
 ղը եէմ վէրիլմէք լաղըմ տըր :

Պէօճէք Թութանլար ինտինտէ եէք նագարտէ
 էհէմիյէթսիղ կիպի կէօրիւնէն պիր շէյ վար տըր
 քի պունա փէք զիյատէ տըգգաթ էտիլմէլի տիր :
 Օ տա շու տըր . ուֆագ տութ եափրաղը ֆիլիպ-

լէրինի թօփլանեաճագ ատէմին էլլէրի երգանմըչ
օլմագ վէ հիչ պիր գօգուսու օլմամագ վէ տութ
եափրաղը գըլմագ իչուն գուլլանըլաճագ պու-
չագ տախի զայէթ թէմիզ օլմագ լաղըմ տըր :

Իլք կիւնլէրի եափրագլար իւզէրինտէ էօլմուչ
ուֆագ պէօճէքլէրին պուլունմասը հէփ շու թէն-
պիհաթա իտիլէն ըայէթսիզլիքտէն իլէրու կի-
լիտօր :

Թօլսուստան չըգտըգտան թախմինէն ալթը կիւն
սօնրա պէօճէկին պիրինճի ույգուսու վուգու պու-
լուտօր քի օ սըրատա պիրինճի տէֆա օլարագ
պէօճէքլէր տէրիսինի տէյիշտիրի : Պու հալ կէլ-
մէգտէն էվէլճէ պէօճէքլէրտէ պիր ույուշուգ-
լուգ հալի վէ սօնրատա պիւթիւն պիւթիւն պիր
խաթիւրահաթ հալի կէլուր : Պէօճէքլէր ույգուսու
կիրմէյէ պաչատըգլարը կէօրիւլինճէ , տութ
եափրաղընը ազ վէ ֆագաթ սըգճա վէրիլմէլի
տիր : Իչլէրինտէն պաղըլաքընըն տէրիլէրինի տէ-
կիշտիրտիքլէրի կէօրիւլտիւքտէ եարըմ կիւն գա-
տար եափրագ վէրմէմէլի տիր : Զիրա պու սու-
րէթլէ կէճ գալան պէօճէքլէրէ տախի ույգու-
տան ուեանմագ վագըթ վէրիլմիչ վէ պու հալ-
տէ պէօճէքլէրին քեաֆէսի պիր սիեագտէ եանի
պիր պէօյիւքլէքտէ պուլունմուչ օլուր :

Իֆինճի Ութիճի

Պիրինճի ույգուտան չըգուպ տէօրթ պէչ կիւն
սօնրա պէօճէքլէր այնի պիրինճի ույգու կիպի-
քինճի տէֆա օլարագ ույգուսու կիրէրլէր : Պու
միւստէթ զարֆընտա պէօճէքլիանէնին սըճագըլ-
ը պիր տէրէճէ էնտիրմէլի տիր : Եանի սանթի-
կրատ միզան իւլ հարարէ եիկիրմի տէօրթ իլէ
եիկիրմի իւչ արասընտա կէօթէրմէլի տիր : Ան-
տէն սօնրա կիւնտէն կիւնէ պէօեիւեիւպ ուզա-
նաճագլարընտան պիրպիրինէ տօգուսուսըղըն
սէրպէսթճէ կէզմէլէրի իչուն քեաֆի մահալ պը-
րագմաը տըր :

Պու մագսէտին հուսուլու իչուն պէօճէքլէր իւ-
զէրինէ քէսիլմէմիչ տութ եափրաղը գօնուլարագ
պիր քէրէվէթտէքի պէօճէքլէր իքի վէ եա իւ-
չէ թագսիմ իլէ սէյրէկլէշտիրիլուր . պու ամէ-
լիեաթ էքսէրիեա պէօճէքլէրին եաթագլարը
թէմիզլէնտիկի զէման իճրա օլունուր . պէօճէք-
լէրին ույգուսու կիրմէլէրինտէն պիր կիւն էվէլ
եաթագլարընը վէ եախօտ իւզէրինտէ եաչատըգ-
լարը գուրուսուլ թութ եափրաղը փարչալարըլա
մէգախիսէրէֆաթընը թէմիզլէյուպ տէյիշտիրմէ-
կէ տըգգաթ իտիլմէլի տիր քի պէօճէքլէր ույ-
գուտա օլտուգլարը վագըթ թէմիզ եաթագ իւ-
զէրինտէ պուլունսունլար : Զիրա թէմիզլէնուպ
տէյիշտիրիլմէյէն եաթագլարտան պէօճէքլէրին
սըհէթինէ մուզիր գօգուլար վէյտա օլուր :

ԻԻՉԻԻՆՃԻ ՎԷ ՏԷՕՐՏԻԻՆՃԻ ՈՒՅԳՈՒ

Իւշիւնն Վէ տէօրտիւնն յոյգուունն հէր պիւրի թախմինէն ալթըշար կիւն սիւրէր, Պու ույգոււլարըն իւշիւնն Վէ եա տէօրտիւնն կիւն- լէրինտէն սօնրա պէօճէքլէրին էն չօգ եափրազ եէյէճէք վադթը օլտուղունտան օ սըրատա պէօ- ճէքլէր տահա սէյրէք վէ ֆադաթ տահա պօլ եանի եիկիրմի տէօրթ սաաթտա պիրպիրինէ ալ- թըշար սաաթ ֆասըլէլու օլարադ կիւնտէ տէօրթ եափրազ վէրիլուր իսէ քեաֆի տիր վէ եափրազ արթըզ քէսիլմէմիշ օլարազ վէրիլմէլի տիր:

Հէր պիր տէֆա վէրիլէճէք տութ եափրազը- նըն մըգտարընը թային իթմէք վէ պինայէն ալէյհ պէհուտէ եէրէ եափրազ սարֆ իթմէմէք իշուն պիրինն տէֆա վէրիլէն եափրազ մըգտարընա տըզգաթ իթմէլի վէ օ մըգտար եափրազա ազ վէ եա չօգ կէլտիկինէ կէօրէ չօղալթմազ վէ եա ազալթմազ լաղըմ կէլուր:

Իւշիւնն Վէ տէօրտիւնն յոյգուտա պէօճէք- լէր պէշինն կիւնիւ ույգուեա կիրուպ ալթըննը կիւնիւ ույգուտան չըգարլար պու հալտէ տա- խի պէօճէքլաանէնին սըճագլըղը պիրէր տէրէճէ- էնտիրիլուպ միղան իւլ հարարէ եիկիրմի իւշ ի- լէ եիկիրմի իքի տէրէճէլէրի արասընտա կէօ- թէրմէլի տիր:

ՊԷՇԻՆՃԻ ՀՍԼ ՎԷ ԵՍ ՈՒՅԳՈՒ

Հէր պիր ույգու նիհայէթինտէ պէօճէքլէր տէ- րիլէրինի տէյիշտիրիլէր: Տէօրտիւնն յոյգու- տան սօնրա պէշինն ույգու վուգու պուլուր քի պու պէշինն ույգու սայիրլէրտէն տահա է- հէմիլյէթլի օլուպ սէքիզ տօղուզ կիւն սիւրէր, վէ պէօճէք թութանլարըն տըզգաթ ու գայրէ- թի չօղալմալը տըր: Պէօճէքլիկին սըճագլըղը եի- կիրմի պիր իլէ եիկիրմի տէրէճէլէրի արասընտա պուլունմազ վէ հավասընը թէճտիտ իլէ նիհայէթ տէրէճէտէ թէմիզ թութմազ շարթ տըր: Վէ պէօճէքլէրէ պօլ եափրազ վէրմէլի վէլ հասըլ պէօճէքլէրին շու սօն հալինտէ հէր պիր վէճհ ի- լէ զլյատէսիլլէ տըզգաթ իտիլմէլի տիր: Վէ եա- թագլարը հիշ օլմազ իսէ պիրի տէօրտիւնն ույ- գուտան չըգտըղլարընն էրթէսի կիւնիւ վէ տի- կէրի տախի ասգըեա չըգաճագլարընտան պիր կիւն էվէլ օլարազ իքի տէֆա տէյիշտիրիլմէք շարթը ազամ տըր:

ՊԷՕՃԷՔԻԼԷՐԻՆ ԱՍԳԼՅԱ ՉԸՔՄԱԼԱՐԸ

Պէօճէքլէր էվէլքի իշթահ իլէ եափրազ եէմէ- յուպ պաշլարընը եօգարըլա գալաըըմը վէ վի- ճուտլէրի շէֆաֆի հալինտէ օլարազ կէրէք եափ-

րադ տալլարը իւզերինէ վէ կերէք քերէվէթ քէ-
նարլարընա տողրու եիւրիւմէկէ պաշլատըզլարը
կէօրիւլիւնճէ ասգըլը հազըր իթմէլի :

Ասգը իչուն ֆունտա վէ եախօտ պունա պէն-
զէր գուրու տալլար գուլլանըլուր իսէտէ , էն
էյիսի ֆունտա տըր : Գէրէվէթին պազը մահալ-
լէրինէ վէ քէնարլարընա գօնուլտուգտա , պէօ-
ճէքլէր հէման իւզերլէրինէ սարըլուպ եօզարըյա
չըգարլար : Պէօճէքլէրէ զիյատէ հէվա վէրմէք
իչուն ասգըլար բէքտէ սըգը օլմայարադ ֆուն-
տա տալլարը սէյրէքճէ եէրլէշտիրմէլի տիր քի ,
պու հալտէ իչինտէ իքի պէօճէք պուլունան գօ-
զալարըն նիսպէթի ազալմըչ օլուր : Իպլթիտասըն-
տան նիհայէթինէ գատար կիւզէլճէ պագըլմըչ
օլան պէօճէքլէր էքսէրիա իւչ կիւնտէ ճիւմլէսի
ասգըյա չըգարլար : Տէօրտիւնճի կիւն ասգըյա
չըգամմըչ օլանլար պուլունուր իսէ , անլէրի թօփ
լայուպ այրըճա պիր օտատա զիյատէճէ սըճագ-
լըգ վէ եափրագ վէրիլուպ ասգըյա չըգամալարը
թէսրիճ օլունուր :

Պունլարըն ասգըլը եիւքսէք օլմայուպ քերէ-
վէթ իւզերինտէ ըրըդ քէօքիւ գուրուսու վէ եա-
խօտ պունա պէնզէր ինճէ վէ զայէթ գուրու տալ-
լար գօնուլուր :

Պէօյլէճէ թէնպէլ պէօճէքլէր գօլայլըգ լա ա-
զըլարըն իւզերինէ չըգուպ ազ միւտտէթ իչին-
տէ գօզալարընը եափարլար :

Պէօճէքլէրին էն զիյատէ գօրգուլու զէմանը
ասգըյա չըգարլարը վազըթ օլուպ պէօճէքլէրին

թէլէֆաթը էքսէրիյա շու աշալըգ վուգու պուլ-
տուղու իչուն հիչ պիր ֆէտաքեարլըգ էսիրկէմէ-
յերէք պէօճէքլիսանէնին հավասընը հէր տայիմ
թէճտիա իլէ պէօճէքլիսանէնին սըճագլըղընը մու-
թագամէն պիր տէրէճէտէ պուլունտուրմագ վէ
թէմիլլիկէ ֆէվգէլատէ տըգաթ իթմէք վէ
այտընլըգ պէօճէքլէր իչուն ֆայիտէտէն խալի օլ-
մատըլը ճիհէթլէ պէօճէքլիսանէնին լիւզիւմիւ տէ-
րէճէտէ փէնճիրէլէրի օլմագ վէ ֆագաթ կիւնէչ
տողրուտան տողրուեա պէօճէքլիսանէեէ նազար
օլմամագ լազըմ տըր :

Պէօճէքլէր քեամիլէն ասգըյա չըգարըտան
սօնրա հէվայը տայիմա թէճտիտ էթմէքլէ պէրա-
պէր սըճագլըղը այնի պիր տէրէճէտէ պուլուն-
տուրմայը տըր : վէ ասգըլար ալթընտա գուրու-
մուչ տութ եափրագլարը վէ սայիր մէվատտը
մուզիրէ իլէ գարըչըգ պուլունան եաթագլարը
գալտըրըլուպ պաշգա մահալէ նագլ էթմէք լա-
զըմ տըր : Պու վէսայեանըն քեաֆֆէսի զիյատէ-
սիլէ էհէմ վէ էլգէմ աիր : էքսէրի պէօճէքլիս-
անլէրտէ պէօճէքլէր ասգըլարա չըգուպ , գօզա-
լարընը պաղլամաղա մուվաֆագ օլմատան ֆուն-
տա տալլարը իւզերինտէ թէլէֆ օլմալարը վէ եա-
խօտ ասգըլարա չըգարլար իսէտէ ինճէ վէ ճինսի
էտնա պիր գօզա պաղլամալարը պալատէ պէյան
օլունան թէնպիհաթա ըայէթ էտիլմէմէքտէն ի-
լէրու կէլուր : Պինայէն ալէյճ իփէք պէօճէյի
թութան ատէմին սայ ու զայրէթ վէ ազչէսինին
պէհուտէ կիթմէմէսի վէ իւմիւտինին պօշա չըգ-

մամասը իչուն իչպու վէսայեաննն նօղթասը նօղթասընա իծրասընտա պուլունմալը տըր :

**ԱՍԳՐՅԸ ԱԷՕԲՄԷՔ ԵԱՆԻ ԳՕՁԱԼԱՐԸ
ԱՍԳՐ ԻԻՁԷՐԻՆՏԷՆ ԹՕՓԼԱՄԱԳ**

Պէօճէքլէր ասգըլարա չըգուպ գօղալարընը պաղլատըգտան սէքիզ կիւն սօնրա արթըգ գօղալարտան իփէք չըգարըլապիլուր : ՕԼ վաղըթ ասգըլար տըրգգաթլէ սէօքիւլիւպ գօղալարը ֆունտա տալլարընտան այրըլմալը : Պատէհու իչպու գօղալարը պիրէր պիրէր էլտէն կէչիրուպ , էթրաֆլարընտաքի գապա թէլլէրի պէրթարաֆ էթմէլի : Գօղալար էքսէրիեա պէչ մուլթէլիֆ հալտէ պուլունաճագլարընտան , ֆունտա տալլարընտան այրըլտըգլարը վաղըթ իչպու պէչ նէվ գօղալարը պիրպիրլէրի իւն գարըչտըրմամաղա զիեատէ տըրգգաթ լաղըմ տըր :

Իչպու էնվայը մուլթէլիֆէ իսէ շունլար տըր , էվէլա , շէքիլ վէ րէնկճէ նօգասն վէ գուսուրու օլմայան գօղալար :

Սանիյէն , իքի պէօճէկին պիրտէն եաբմըչ օլ տուգլարը չիֆթ գօղալար : (1)

(1) Իչպու չիֆթ գօղալար այրուճա սաթըլմագ ա տէթի վար իսէ օլ վաղըթ աիկէրլէրի իւն գարըչտըրմամալը տըր :

Սալիսէն , լէքէլէնմիչ գօղալար .
Բապիէն , տաղըլմըչ գօղալար .
Խամիսէն , իչինտէ պուլունան պէօճէքլէրի էօլմիւչ վէ գայիֆ գօղալար :

Էլէտուրլ միւչթէրիլէր թարաֆընտան միւչքիւլաթ չըգարըլմամասը իչուն պէօճէք թուլթանլար գօղալարընը կիւղէլճէ պիր գաչ ճիւսէ այրըլմալը տըր :

**ԻՓԷՔ ՊԷՕՁԷՔԼԷՐԻՆԷ ԱՐԻՁ ՕԼԱՆ ԽԱՍԹԱԼԳԻԱՐ
ՊԷՅԱՆԸՆՏԱ ՏԸՐ**

Իփէք պէօճէքլէրի պաչլըճա տէօրթ նէվ խասթալըղա միւպթէլա օլուրլար : Պունլարըն :

Պիրինճիսի գալա գապան իլլէթի .
Իքինճիսի պայղընլըգ իլլէթի .
Իւչիւնճիսի քիրէճ (ազ պէօճէք) իլլէթի տիր .
Տէօրտիւնճիսի սարըլըգ իլլէթի .

Պունլարտան պաչկա պաղը պէօճէքխանէլէրտէ իփէք պէօճէքլէրինին սօլղուն վէ շէֆաֆ վէ գըսա հալլէրի կէօրիւլիւր քի պունլար աախի պիր նէվ խասթալըղտան իպարէթ օլտուղունտան , կէրէք պունլար վէ կէրէք պալատէքի տէօրթ նէվ խասթալըղլար հագգընտա մուլթասաարէն մալիւմաթ վէրիլմէսի լաղըմ տըր :

38143-67

ԳՍՐԱ ԴՍՊՈՆ ԻԼԼԵԹԻ

Գարա դապան իլլէթի Միլատըն 1845 սէնէ-
սինատէ զուհուր իլէ անտէն պերու հիւքմիւնի իճ-
րա իտերէք իփէք պէօճէկի սանաթընը փէք
պէօյիւք ըիւխնէտար իթմիլչտիր : Յրանսա մէշա-
հիրի թէպայունընտան մօսիէօ Փասթէօր պու
խասթալըղըն տէֆ վէ աղալմասը էմրինատէ խայլը
միւտտէթ թէտգիւք իլէ չօգ օղրաշմըլ վէ քէնտի
սայ վէ դայրէթի սէմերէսի օլարագ պունա մու-
վաֆագ օլմուշ տըր : Պու խասթալըգ հէմ միւս-
թէվլի եանի սալըն տըր , վէ հէմտէ իրսի վէ միւ-
թէվալի տիր , եանի պիր զիւրրիյէթտէն տիկերինէ
ինթիգալ էտէր : Թապիր ախէրլէ տիշի պէօճէք
քէլէպէք օլուպ գօղասընտան չըգտըգտան սօն-
րա թօխում պըրագըր իսէ իլէրուտէ օ թօխում
տան չըգաճագ պէօճէքլէրտէ սյնի օ խասթալըգ
պուլունուր : Վէ պու խասթալըգա թութուլմուշ
պէօճէքլէրին տէրիլէրի իւղէրինտէ վէ խուսուսի
իլէ այագլարընտա վէ գուլրուգլարընտա ալէմէթ
օլարագ սիեահըմթրագ լէքէլէր կէօրիւլիւր :

Պունտան պաշգա պու խասթալըգա թութուլ-
մուշ պէօճէք պիր ճիսմի դայէթ պէօյիւք կէօս-
թէրիր փէրտափսըգ վէ եա խուրտէպիյն իլէ մու-
այեէնէ օլունուր իսէ տէրունլէրինտէ զու էլհա-
յաթ եանի հարէքէթ իտէր հանլը պիր թագըմ
քիւշիւք հապպէլէր կէօրիւլիւր քի պունլար պէ-
հէմէ հալ պու իլլէթին վիճուտինէ տէլիւ տիր :

Խուրտէպիյն իլէ կէօրիւլէն շու հալ պէօճէք
ինթիխապ իթմէք իչուն մումայիլէյհ մօսիօ Փաս-
թէօրիւն իճատ էթմիշ օլտուղու ուսուլըն էսատը
տըր :

Պինտէն ալէյհ պու իլլէթին մաղարաթընտան
գուրթուլմագ իչուն պիրինճի թէտպիր աշտըրը-
լաճագ պէօճէք թօխումու եուսուրթլամըլ օլան
քէլէպէք խուրտէպիյն իլէ ֆէվգէլտտէ տըգգաթ
իլէ մուայեէնէ օլունմուշ վէ տէրունինտէ մէգըլիւր
հապպէլէրտէն հիշ պիր էսէր կէօրիւլմէմիշ օլ-
մալը տըր :

Հատ զաթընտա գարա դապան իլլէթի մէվ-
ճուտ օլմայան թօխումու թէտարիք իչուն իփէք
պէօճէկի թութանլար Փասթէօր ուսուլու իլէ
թօխում հազըրլայան մէշհուր թօխումճուլարա
միւրաճաթ իթմէլի տիրլէր :

Մէգըլիւր թօխում թիւճաղարը միւշթէրի ի-
շինմէք վէ միւշթէրիլէրի մէմնուն իթմէք իչուն
հէր տիրլիւ ֆէտաքեարըրըլարտա պուլունուպ ,
կիւղէլ վէ խասթալըգտան արի թօխում հազըր-
լարլար : Փագաթ մէմալիքը Օսմանիյեէեէ կիրէն
էճնէպի պէօճէք թօխումլարը օ դատար չօղալմը
տըր քի էյուլէրի իլէ պերապէր ֆէնալէրի տախի
կէլմէքտէ վէ պէօճէք թութանլար էքսէրիա ալ-
տանմագտա տըրլար : Պունուն իչուն թօխում ա-
լընտըրը վագըթ գանղը թիւճաղըն եափմըլ օլ-
տուղունու էյուճէ թահգիգ էյլէտիքտէն սօնրա
ալմալը տըր : Պու հալտէ պէօճէքլէրին գարա
դապան իլլէթինտէն մահվ ու թէլէֆ օլմայաճագ :

լարընա պիր տէրէճէյէ գատար էմին օլապիրիբ-
լէր: Պու խասթալըգ սարա եանի պուլալըգ տա-
խի օլտուղընտան իպթիտայը բիապէտէ տախի
թափսիյէ իտիլտիկի վէճհիէ հէր սէնէ պէօճէք-
խանէ իլէ իչինտէքի ալաթ վէ էտէվաթընը
թիւթսիւլէմէլի տիր: Զիրա պունլար թիւթսիւ-
լէնմէտիկի հալտէ պէօճէքխանէ վէ սաիրէնին
էօթէսինտէ պէրուսինտէ կէչէն սէնէտէն գալմըչ
օյան խասթալըգ հապպէ վէ եուսուրթալարը
եալընըգ պիր թէմասիլէ պիլէ թէքմիլ պէօճէք-
խանէի եէնի մահսուլ պէօճէքլէրին տախի պու
խասթալըգա թուլթուլաճագլարընա ասլա շիւպէէ
եօգ տըր:

ՊՍՅՂԱՆԼԳ ԻԼԼԵԹԻ

Իչպու խասթալըգ էքսէրիեա պէօճէքլէրին
տէօրտիւնճի ույգուտան չըգտըգտան սօնրա դու-
հուր էտէր: Պունա թուլթուլան պէօճէքլէր հէ-
ման անսըղըն հէլագ օլուպ պիր աղ սօնրա պա-
ղըրսագ կիպի եուսուլայուպ գալտըգլարընտան
պաղըլարը պու խասթալըգա պաղըրսագ իլլէթի
տախի թապիր իտէրլէր: Եիկիրմի տէօրթ սաաթ
կէչաիքտէն սօնրա պուլունան պէօճէքլէրին բէն-
կի օկեահալաչուր վէ չիւրիւյիւպ դայթթ ֆէնա
վէ քէսքին պիր գօգու փէյտա օլուր: Պայըլըրգ
խասթալըղընն պիրտէն պիրէ դուհուրունուն միւ-

թաատիտ էսպապը օլուպ պաչըրճալարը էվէլա
պէօճէքխանէնին հարարէթի պիրտէն պիրէ արթ-
տըրըլմասը վէ պիրտէն պիրէ ազալթմասը, սանի-
էն պէօճէքխանէնին քեաֆի տէրէճէտէ հափա-
լանտըրմասը, սալիսէն պէօճէքլէրէ եէտիրիլէն
տուլթ եափրագլարընն թէմիլ օլմասը վէ պաղէն
տախի սուլու օլտուղու հալտէ պիրի պիրի իւզէ-
րինէ երզըլուպ գըղըճագ կիպի հալլէրտէն իպա-
րէթ տիր: պու սէպէպտէն նաչի տէօրտիւնճի
ույգուտան սօնրա պէօճէքլէրէ եէնի պուտանմըչ
վէ ալչագ վէ ըուլթուպէթլի եէրլէրտէ տիքիլմիչ
թուլթ աղաճլարընն եափրագլարընը եէտիրմէմէ-
կէ տըգգաթ իթմէք լաղըմ տըր: Պիրտէ եափ-
րագլարը սապահալըն տահա իւզէրինտէ չիլ վար
իքէն թօփլամամալը տըր: Էն էյուսը եափրագ-
թօփլանտըգտան սօնրա էքսէրի պէօճէքխանէնին
ալթընտա պուլունան խալի մահալտէ թէմիլ
թուլլա տէօչէմէ իւզէրինտէ սէրմէք վէ թօփլան-
տըգտան եիկիրմի տէօրթ սաաթ սօնրա պէօճէք-
լէրէ եէտիրմէք տիր: օ հալտէ եափրագլարըն
իւզէրինտէքի ըուլթուպէթ մահվ օլուր: Պէօճէք-
խանէլէրի հէվալանտըրմագ իչուն պէօճէքխանէ-
նին տէօչէմէ վէ թափանընտա պիրէր բէնճիրէ աչ-
մալը տըր: պունտան պաչգա պէօճէքխանէտէ օ-
ճագ վար իսէ պէօճէք թուլթուլտըրը զէման պա-
ճալարընը տայիմա աչըգ պրագմալը տըր: Զիրա
պէօճէքխանէնին հէվասընը թէճտիտ իթմէք վէ
տէրէճէի հարարէթինի մուվաղէնտէ պուլուն-
տըրմագ իչուն պու օճագլարտան տահա պա պիր

վասըթա պուլունմադ : Պիր աէ պէօճէքլէրին պու
 խասթալըդ տան գուրթարըմասը իչուն եօդարտա
 պէյան օլունտուլու վէճճ իլէ պէօճէքլէրի քերէ-
 վէթ իւզէրինէ պիր պիրլէրի իլէ ասլա թօզըն-
 տըրմամալը տըր : Հէր պէօճէք քերէվէթինտէ
 սէրպէսթճէ կէզմէք վէ հարաքէթ իթմէք իչուն
 քէնտուսինէ քեաֆի մահալ պրազմալը տըր : Ֆէ-
 նա գօզուլար տախի պայղընլըգ իլլէթինին զու-
 հուրունա սէպէպ օլաճաղընտան , պէօյլէ գօզու-
 լարըն ինթիչարընը տախի մէն իթմէլի վէ պէօ-
 ճէքլէրին եանընտա սիկարա տախի իչմէմէլի տիր .
 իմտի պու խասթալըլըն զուհուրի պազը խարիճ
 սէպէպլէրէ մէպնի էրսի տիր . եանի թօխումտան
 թօխումա ինթիգալ իտէր . պինայէն ալէյճ տըրգ-
 գաթլը թօխումճուլար թօխում չըգարմագ իչուն
 ինթիխապ իթտիքլէրի գօզալարը եափմըչ օլան
 պէօճէքլէրին էվէլ պէ էվէլ միւտտէթը էօմիւն-
 ճէ իւզէրլէրինտէ մէզքիւր խասթալըգտան հիչ
 պիր էսէր կէօրիւլմէմիչ օլտուղունա քէնտինճէ
 գանաաթ հասըլ իթտիքտէն սօնրա մէզքիւր գօ-
 զալարտան չըգան քէլէպէքլէրին թօխումունու
 պմալը , թօխումը եալընըչ շէօհրէթ գազանմըչ
 էմիէթլի թօխումճուլարտան ալմալարը պէօճէք
 թուլթանլարա խասսէթէն թասվիյէ վէ իխթար
 օլունուր :

Պայղընլըգ իլլէթի տախի գարա գապան իլլէ-
 թի կիպի պուլաչըգ օլտուղու իչուն , գարա գա-
 պան իլլէթին թարիֆինտէ թավսիէ օլունտուլու
 վէճճ իլէ պէօճէքխանէլէրի վէ ալաթ ու էտէվա-

թընը հէր սէնէ թիւթսիւլէմէք իգթիգա է-
 տէր :

Գիրէճ վէ ԵԱԽՕՏ
 ԱԳ Պէօճէք ԻԼԼէթի

Ագ պէօճէք իլլէթի տախի դայէթ թէհլիքէլի
 տիր . պու խասթալըղա թուլթուլմուչ օլան պէօ-
 ճէքլէր գըզարուպ շէրապ թօրթուտու րէնկինի
 ալուրլար վէ էքսէրիա եիկիրմի տէօրթ սաաթ
 միրուրինտէ մահվ ու թէլէֆ օլուրլար . օ հալտէ
 վիճուտլէրի հէման գուրույուպ սէրթիչուր վէ
 գօլալըգլա գըրըլուր պիր հալէ կէլիւր վէ իւզէր-
 լէրի ունա պէնդէր պէյազ պիր թօզ գափլար .
 Պու իլլէթ ասղըյա չըգաճագ զէմանտէ գուհուր
 իտէր իսէ պու պէօճէքլէր էքսէրիա գօզասընը
 եափմաղա մուգթէտիր իտէլէր տէ եափմըչ օլ-
 տուղլարը գօզա իչինտէ պէօճէքլէր գուրթ հա-
 լինէ կիրէճէքլէրի վազըթ թէլէֆ օլուրլար :

Մօսիէօ Փասթէօրըն գալլընճա պէօյլէ խաս-
 թալըգլը գուրթլար քէլէպէք հալինէ կիրմէզտէն
 էվէլ թէլէֆ օլուրլար :

Պու հալտէ պու խասթալըգ տիկէրլէրի միսիլ-
 րու էրսի տէկիլ իսէտէ եանի զիւրրիյէթտէն զիւր
 րիյէթէ ինթիգալ իթմէզ իսէ տէ պուլաչըգ տըր .
 0 տէրէճէտէ քի խասթալըղա թուլթուլմուչ պէօ-
 ճէք իւզէրլինտէքի պէյազ թօզտան պիր հապպէ

տիկէր պէօճէկին իւզէրինէ իտէր իսէ օ տախի հէման խասթալանուր . պինայէն ալէյհ պիր պէօճէքիանէտէքի պէօճէքիէր պու խասթալըղա թու-
 թուլտըղը հալտէ էն էյիսի թէքմիլ ալաթ վէ է-
 տէվաթը ֆէտա իտէրէք օ պէօճէքիանէտէ պիր
 դաչ սէնէ պէօճէք թութմամագ տըր . էն ղիյատէ
 պու խուսուստա թիւթսիւ ամէլիաթընը իճրա
 իթմէլի վէ քիւքիւրթ իսթիմալ իթմէլի տիր :

Պու խասթալըգ պուլաչըգ օլտուգտան պաչ-
 գա հագըգաթը հէնուգ անլաչըլմամըչ պաղը խա-
 րիճի սէպէպլէր թահթընտա տախի գուհուր ի-
 տէր . էզ ճիւմիէ պալատէ պէյան օլունան թէտա-
 պիրի սահիէեէ ըիայէթսիլիքտէն զուհուր էլլէ-
 տիկի կէօրիւլմիւչ տիր : Պու խասթալըղը սավ-
 տըրմագ էչուն տախի իլաճ եօգ տըր . զուհուր
 իթտիկի ագըպինտէ հէնուգ պու էլլէթէ թու-
 թուլմայան պէօճէքիէրի եաթագլարընը տէյիչտի-
 րուպ պաչգա պիր տայիրէեէ նագլ իտիլմէսին-
 տէն դայրի վէ սըճագլըղընըն տէրէճէսինի ղիյա-
 տէլէչտիրէրէքլէ եէէճէկի տախի արթըրարագ
 պիր ան էվէլ ասղըյա չըգարուպ գօղալարընը
 պաղաթմաղա դայրէթտէն պաչգա չարէ եօգ
 տուր : Պու խասթալըգտան թէլէֆ օլմուչ օլան
 պէօճէկին եափմըչ օլտուղու գօղայը թանըմագ
 փէք գօլպ տըր : Գօղալարը սալլանտըղը վագըթ
 պիր թագըրտը սէտասը իչիտիլուր . պէօյէ գօ-
 ղալար տիկէրլէրինտէն տահա ղիյատէ խաֆիֆ
 տիր վէ էչպու հաֆիֆիլի սէպէպինտէն պու գօ-
 ղալար տայիմա ղիյատէ ֆիյաթլէ սաթըլուր :

ղիրա պունլարը արթըգ գուրութմաղա մահալ
 դալմալ , ֆագաթ խասթա պէօճէկին իւսթիւն-
 տէքի պէյաղ թօղար գօղատան իփէկէ վասըլ
 օլմամըչ վէ պինայէն ալէյհ իփէկի թէղայիր իթ-
 մէմիչ պուլունմալը տըր :

ՍԱՐԲԼԳ ԻԼԼԵԹԻ

Պու խասթալըգ էքսէրիա պէօճէքիէրին պէչին-
 ճի ույգուտան չըգուպ ասղըյա չըգար իքէն
 զուհուր իտէյօր : Պու խասթալըղա թութուլան
 պէօճէքիէրին ըէնկի սարարըր վէ պիր աղ միււ-
 տէթ զարֆընտա գօղալարընը սարմաղա մուվա-
 ֆագ օլմագսըղըն թէլէֆ օլուրար : էքսէրիա
 պէօճէքիէրէ զօնչէլէրինտէն հէնուգ աչըլմըչ օլան
 ուֆագ վէ զայէթ եումուչագ վէ եախօտ փէք
 սուլու թութ եափրագլարը եէտիրիլտիկի վա-
 գըթ պու խասթալըղըն պաչ կէօսթէրտիկի կէօ-
 ըրիւլմիւչ տիր : Պու իսէ պայընըգ էլլէթինին
 զուհուրինէ տախի սէպէպ օլտըղընտան , եօգար-
 տա թափսիյէ ու պէյան օլընտըղը իւզըն սարը-
 լըգ էլլէթինին տախի զուհուրինէ մանի օլմագ ի-
 չուն ասղըյա չըգաճագլարը գէմանէ գարիպ
 պէօճէքիէրէ պուտանմամըչ վէ բութուպէթսիղ
 արաղիտէ տիքիլմիչ թութ աղաճը եափրագլարը
 եէտիրմէլի տիր : Պինայէն ալէյհ պու նէվ թութ

աղաճլարընը էն սօնրայա սագլամալը տըրր . պու թէտպիրին իճրասըլա պէրապէր պէշինճի ույ- գուտաքի միւտտէթ իչուն պէօճէքխանէնին սը- ճագլըղընը տայիմա եիկիրմի պէշ տէրէճէ պու- յունտըրմալը վէ հավայը տախի տայիմա թէճտիտ էյլէմէլի տիր , պու վէճհլէ պու խասթալըղըն էօ- նիւ պիր տէրէճէեէ գատար ալընմըջ օլուր :

ՍՕԼԿՈՒՆ ՊԷՕՃԷՔԼԷՐ

Պու նէվ սօլկուն պէօճէքլէր քէրէվէթ իւս- թիւնտէ եէրլէրինին տարլըղընտան վէ եափրա- ղըն նէտրէթինտէն տօլայը եէնմիշ եափրագ գը- ընթըլարը իչինտէ գալմըջ օլան վէ հէր պիր ույ- գուտան սօնրա կէճ գալան պէօճէքլէրտէն իպա- րէթ տիր :

Պունլարը կիւզէլճէ այըրուպ այրու պիր մա- հալտէ տիկէրլէրինտէն ղիյատէ հէրարէթ վէ եէ- յէճէք վիրուպ պէօյիւթմէք լաղըմ տըրր . պու սուրէթլէ պունլար սայիր պէօճէքլէր կիպի քէ- մալ պուլուրլար . Շու իհթիյաթա ըայէթ օլուն- մատըղը հալտէ պու սօլղուն պէօճէքլէր հէր տէ- ֆա աղ եափրագ եէյէրէք վէ տայիմա կէրուտէ վէ կէճ գալարագ նիհայէթ ասգըյա չըգմատան թէլէֆ օլուրլար :

— 0 —

ՇԷՅԱՅ ԵԱԽՕՏ ԱԶԸԳ ՐԷՆԿԼԻ

ՊԷՕՃԷՔԼԷՐ

Պու նէվ պէօճէքլէրին պաշլարը քէնտի ճիսմ- լէրինէ նիսպէթէն վիէք զիյատէ պէօյիւմիւշ վէ

շէֆաֆ պիր հալտէ պուլունուր . պու խասթալըգ- խուսուսիյլէ պէօճէքխանէլէրտէ պէօճէքլէրէ սէրպէսթ հարէքէթ իթմէք իչուն քէրէվէթ իւս- թիւնտէ լուզումի տէրէճէտէ եէր պըրագըլմա- մըշ վէ սըճագլըղըն տէրէճէսի վէ թութ եափ- րաղը մըգտարը աղ վէ եա սուլու հալտէ վէրիւ- միշ օլմատընտան տօլայը զուհուր իտէր :

Պինայէն ալէյհ պու սէպէպլէր պէօճէքխանէ- տէն տէֆ վէ պէրթարաֆ իտիլուր իսէ խասթա- լըգ տախի տէֆ իտիլմիշ օլաճայը աշըքեար տըր :

— 0 —

ԳԸՍՍ ՊԷՕՃԷՔԼԷՐ

Պու նէվ պէօճէքլէր սարըլըգլը պէօճէքլէրտէն տիր տէյի զանն իթմէմէլի . իշպու գըսա պէօճէքլէր իպլիտատէն նիհայէթէ տէկին կիւզէլճէ պէօ- յիւեիւպ ֆագաթ թէմամ ասգըյա չըգաճագ- լարը զէման գօղա պաղլամագ իչուն ֆունտա տալլարը վէ եա մինասիպ պիր եէր պուլամայան- լար տըր քի պունլար տալա չըգաճագ օլան պէօ- ճէք շէֆաֆլըղընը մուհաֆագա իթմէքլէ պէրա- պէր գըսա գալուրլար . Պունլարա պէյն էննաս «իփէք անլէրի պօղտը» թապիրի գուլլանըլուր . պունլար պու հալ իլէ թէլէֆ օլուրլար վէ պազէն տախի գօղա պաղլամատան գուրա հալինէ կի- րէրլէր . Պինայէն ալէյհ ասգը իչուն ֆունտա տալլարընը եօգարուտա թարիֆ օլընտըղը վէճհ իլէ վագթըննաա հաղըրլայուպ քէրէվէթլէր իւս- թիւնէ տիքմէլի տիր :

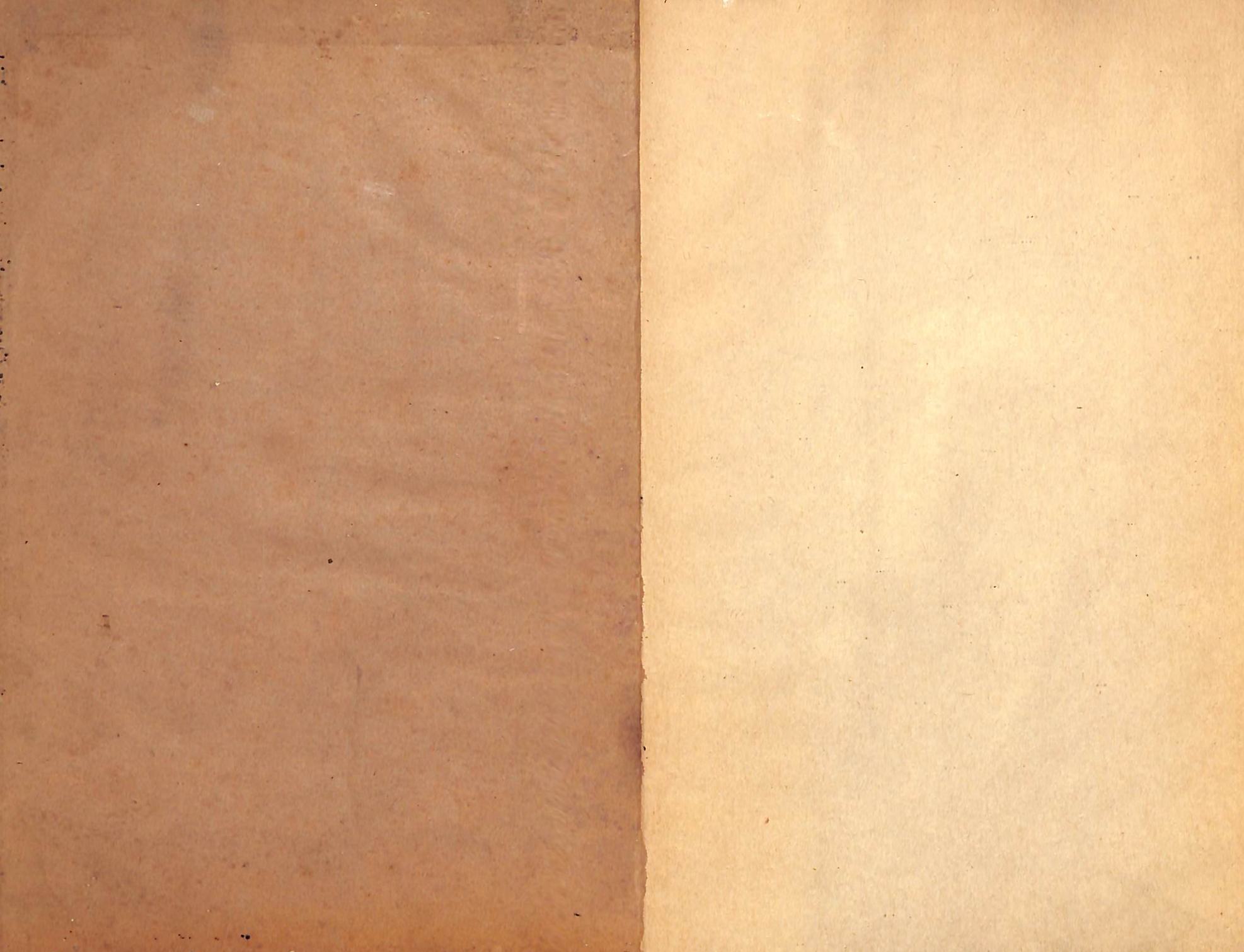
ԽԱԹԷՄԷ

Իշպու ընտանիքի պատճառով ու պէյան օլունան խուսուսաթտան անլաշըլտըղը իւզրէ իփէք պէօճէքլէրի Էօմլլէրինին իպթիտասընտան նիհայէթինէ գատար տըղգաթա փէք միւհթաճ տըր, Պէօճէք թութան ըիմսէ խաթըրտան հիշ պիր վագըթ չըղարմամալը տըր ըիքէնտի թարաֆընտան վուգու պուլաճագ էն ուֆագ գուսուր վէ տըղգաթա սըղըթ թէքմիլ պիր պէօճէքխանէ պէօճէքլէրինին մահվ ու թէլէֆինէ սէպէպ օլապիլուր : Պէյան օլունան մուխթէլիֆ խասթալըղլար իշուն իտիլէճէք թէտպիրին ճիւմլէսի պիր իհթիյաթտան իպարէթ օլտըղընը սնութմամալը տըր :

Խասթալըղ գուհուր իթտիքտէն սօնրա տէֆի կիւճ վէ միւմքլինսիղ կիպի տիր : Պինայէն ալէյհ իշպու ընտանիքի մուխթասարէն թարիֆ օլունան ուսուլվէ թէտպիրլէրի սոյ ու տիղգաթլէ իճրա իթմէլի տիր . ալըլան թօխումուն հէր պիր խասթալըղտան արի պուլունմասը շարթ իտէտէ Եալընըղ պուտա ըեաֆի տէկիլ տիր :

Պու շարթլա պէրապէր ալըլալըղը կիւնտէն ագըլա չըղտըղը կիւնէ գատար պէօճէքլէրէ էյուճէ պագըլուր իտէ մաթլուպէ ուաֆագ սուրէթտէ գօղա ալընապիլէճէկի աշիքեար տըր :

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0594537

